

**«Табиғи-техногендік қауіп-қатерлерді зерттеу әдіснамасы»
пәнінен 2023–2024 оқу жылына қорытынды бақылау
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Факультет: География және табиғатты пайдалану.

Кафедра: Тұрақты даму бойынша ЮНЕСКО.

Оқу бағдарламасының аты мен шифры:

8D05206 – Табиғи-техногендік қауіп-қатерлер,

Курс 1, (күзгі семестр).

Оқытушы: Дәрібаев Ж.Е.

Оқу пәні бойынша қорытынды бақылау формасы: Стандартты емтихан. Ауызша (офлайн).

Платформа: Univer АЖ.

**«Табиғи-техногендік қауіп-қатерлерді зерттеу әдіснамасы»
пәнінен 2023–2024 оқу жылына қорытынды бақылау
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Ғылым, оның құрылымы және классификациясы. Табиғи-техногендік қауіп-қатерлерді зерттеудің мақсаты мен міндеттерін тұрақты даму тұрғысынан сипаттау. Табиғи-техногендік қауіптің экстремалдық жағдайы. Қауіп-қатерлерді зерттеу бағытындағы ғылым салалар классификациясы. Табиғи-техногендік қауіп-қатерлерді зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру. Табиғи қауіптер түсінігі және анықтамасы. Табиғаттағы төтенше жағдайлар.

Ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізу әдістемесі. Техносфералық қауіптер, олардың адамға және қоршаған ортаға әсері. Техногендік әрекеттің биосфераға әсері. Табиғи ортаның техногендік ластануы. Табиғаттағы қауіп түрлері, олардың адамға және қоршаған ортаға әсері. Философиялық және жалпы ғылыми зерттеу әдістері. Табиғи қауіптердің негізгі себептері. Табиғи-техногендік қауіп-қатерлерді зерттеу әдістері. Зиянды факторлардың адамға қолайлы әсері.

Ғылыми зерттеу кезендері мен жүргізу тәртібі. Ғылыми зерттеу жүйесі. Техносферадағы қауіпті және төтенше жағдайлар туралы түсінік. Ғылыми зерттеу жұмыстарының түрлері. Зиянды факторлар классификациясы. Техногендік сипаттағы қауіпті және төтенше жағдайлардың туындауының негізгі факторлары. Төтенше жағдайлардың таралу масштабы бойынша жіктелуі. Зиянды және қауіпті факторлардың түзілу көздері. Ғылыми экспериментті орындау кезендері. Техногендік қауіптің физикалық сипаттары.

Ғылыми зерттеу нәтижелерін статистикалық өңдеу: Техносфералық қауіптерді зерттеу эксперименттерінің қатесі. Экологиялық зерттеу әдістері. Эксперимент нәтижелерін талдауда кездейсоқ шамалар параметрлерін анықтау. Эксперименттің салыстырмалы қатесін анықтау. Эксперимент нәтижелерінің сенімділігін бағалау. Техносфералық қауіпті зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру.